

خشت اول: اصلاحات اقتصادی را از کجا شروع کنیم

خشت اول: اصلاحات اقتصادی را از کجا شروع کنیم

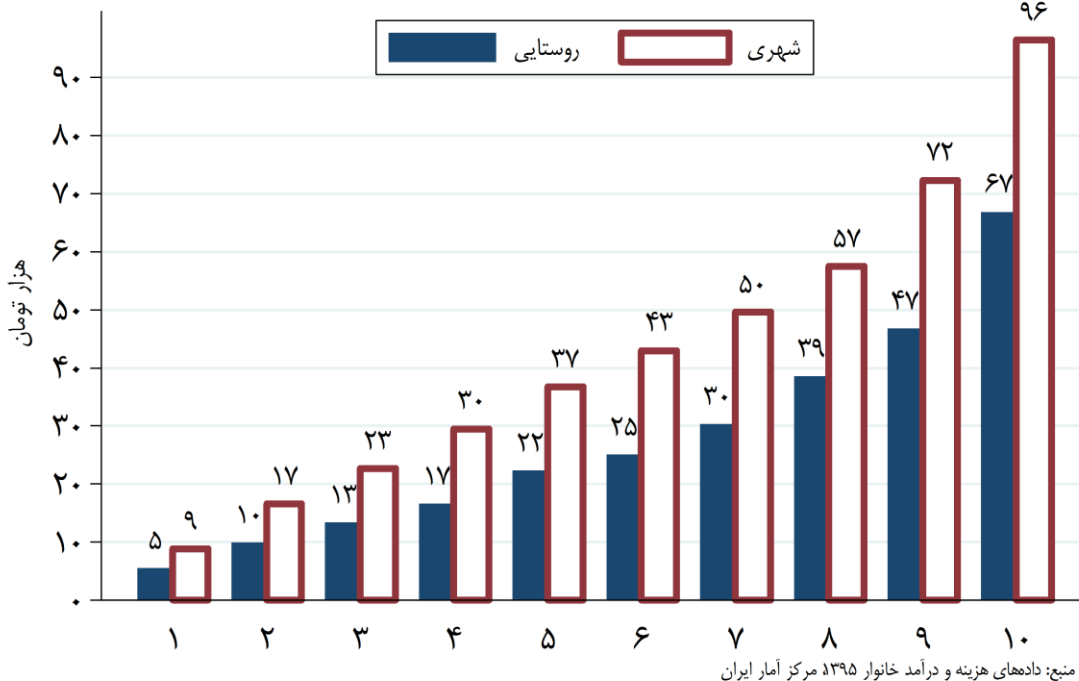
- اصلاح نظام بازتوزیع
- اصلاح نظام بانکی
- مدرن سازی بانک مرکزی
- اصلاح بودجه
- تعیین نحوه ی تعامل با اقتصاد جهانی

اصلاح نظام بازتوزیع

- خشت اول کج: نظام توزیع یارانه بر مبنای قیمت های یارانه ای
- ← دیوار کج: هر که بامش (مصرفش) بیش برفش (یارانه اش) بیش

میانگین هزینه ماهانه بنزین
در دهک های وزنی هزینه ای خانوار

میزان یارانه بنزین تقریباً برابر است با
میزان هزینه ضربدر ۳-۳.۵

یارانه ی ماهیانه دهک اول شهری : ۳۰
هزار تومان

یارانه ی ماهیانه دهک دهم شهری : ۳۰۰
هزار تومان

نظام بازتوزیع فعلی: افزایش ناهمبندیها

● نسبت بهره مندی دهک دهم به دهک اول:

■ بنزین : ۱۰ برابر

■ گاز: ۲-۳ برابر

■ آب: ۲ برابر

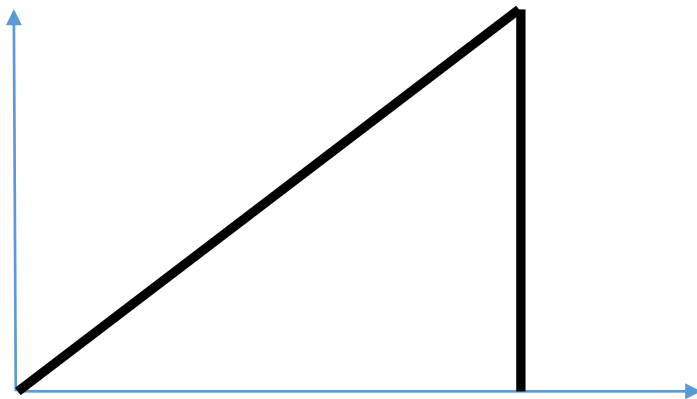
■ برق: ۲-۳ برابر

■ خوراک: ۲-۳ برابر

■ ارزش مسافرتی ؟؟؟؟

■ کالای لوکس ؟؟؟

● ناهمبندی بین دهک روستایی و شهری

نظام فعلی توزیع یارانه ها

ایده هایی برای اصلاح نظام بازتوزیع (۱)

● نیاز به ایده هایی داریم که:

- اولویتش کاهش فقر و یا حداقل بازتوزیع به مساوات باشد.
- بار مالی برای دولت نداشته باشد (ترجیحا از بار مالی دولت نیز بکاهد)
- با فرض بی اعتمادی نسبی مردم به دولت قابل اجرا باشد.
- ایجاد تغییر شدید در هزینه های بخش زیادی از خانوار ها نکند.
- اما همزمان هزینه نهایی (Marginal Cost) را برای مصرف کننده تصحیح کند.

● یک ایده با این ویژگی ها:

- سهمیه بندی بنزین برای هر ایرانی (نه هر خودرو): عرضه ی بنزین سهمیه ای به قیمت فعلی
- + ایجاد بازار برای خرید و فروش این سهمیه
- + عرضه ی بنزین سوپر با قیمت بالا توسط دولت
- + امکان خرید سهمیه ها و صادرات آن (پس از پرداخت مالیات)

بازتوزیع منابع از دهک های بالاتر به دهک های پایین تر با حداقل اتکا به بودجه دولت

ایده هایی برای اصلاح نظام باز توزیع (۲)

● اصلاح شبکه ی تولید و توزیع برق

- قبض برق شامل دو عدد است: عدد ریالی و عدد سهمیه انرژی (ارز جدید: انرژی)
- عدد ریالی مستقیم به دولت پرداخت می شود.
- سهمیه ی انرژی برابر است با سهم هر ایرانی در گاز و نفت تحویلی به نیروگاه ها.
- + بازار برای خرید و فروش سهم انرژی
- + قابلیت تجمیع سهمیه انرژی و صادرات نفت و گاز معادل آن برای شرکت های بخش خصوصی
- + قیمت گذاری ریالی و انرژی برای تولید کنندگان و توزیع کنندگان برق به منظور ایجاد انگیزه برای افزایش بهره وری

مشتریان پر مصرف نه تنها باید هزینه ی ریالی بیشتری به دولت بدهند بلکه باید انرژیهای بیشتری را از خانوارهای کم مصرف بخرند ← بهبود باز توزیع

ایده هایی برای اصلاح نظام باز توزیع (۳)

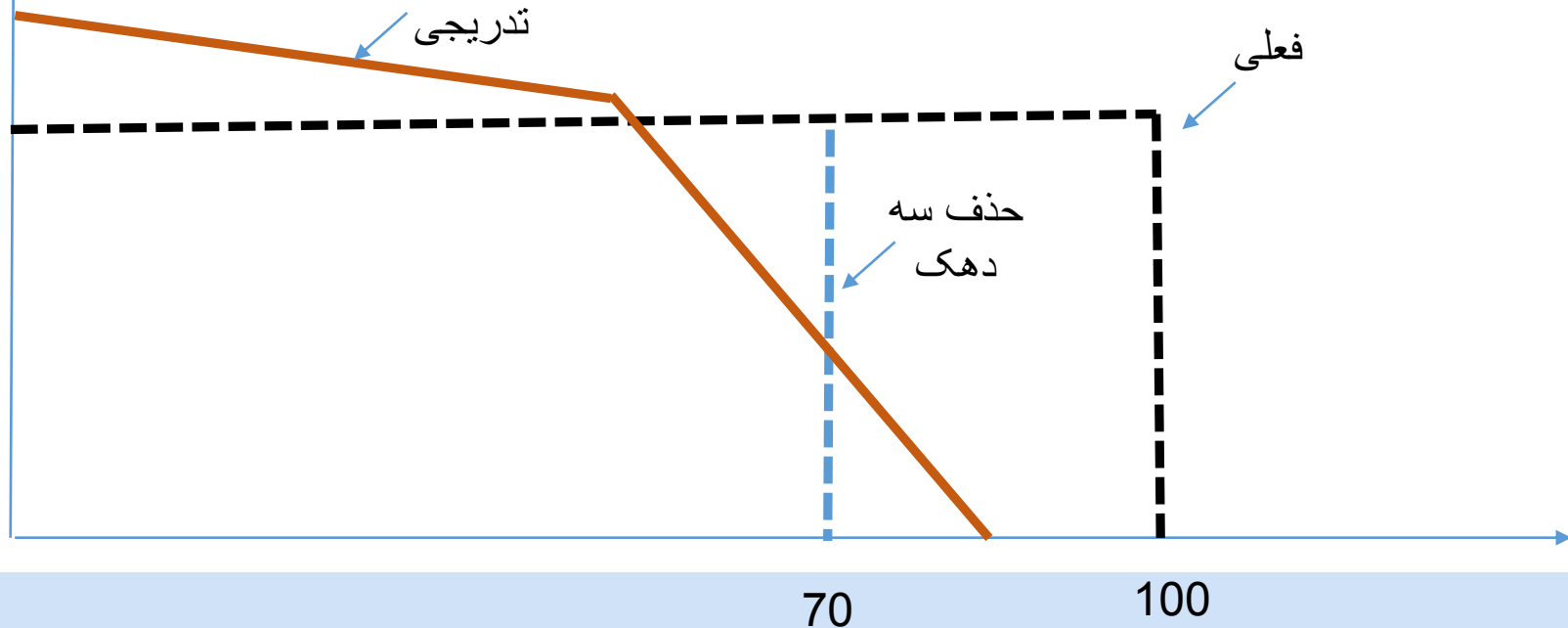
● اصلاح نظام یارانه های نقدی

■ حذف تدریجی بجای حذف دفعی

■ استفاده از مکانیسم دیزاین برای خوداظهاری واقعی

مثال: اگر حساب بانکی شما بیش از x ریال باشد شما در دهک هفتم به بالا هستید

+ در صورت دریافت یارانه به وزارت رفاه این اجازه را میدهند که از حسابهای بانکی شما اطلاع داشته باشد.

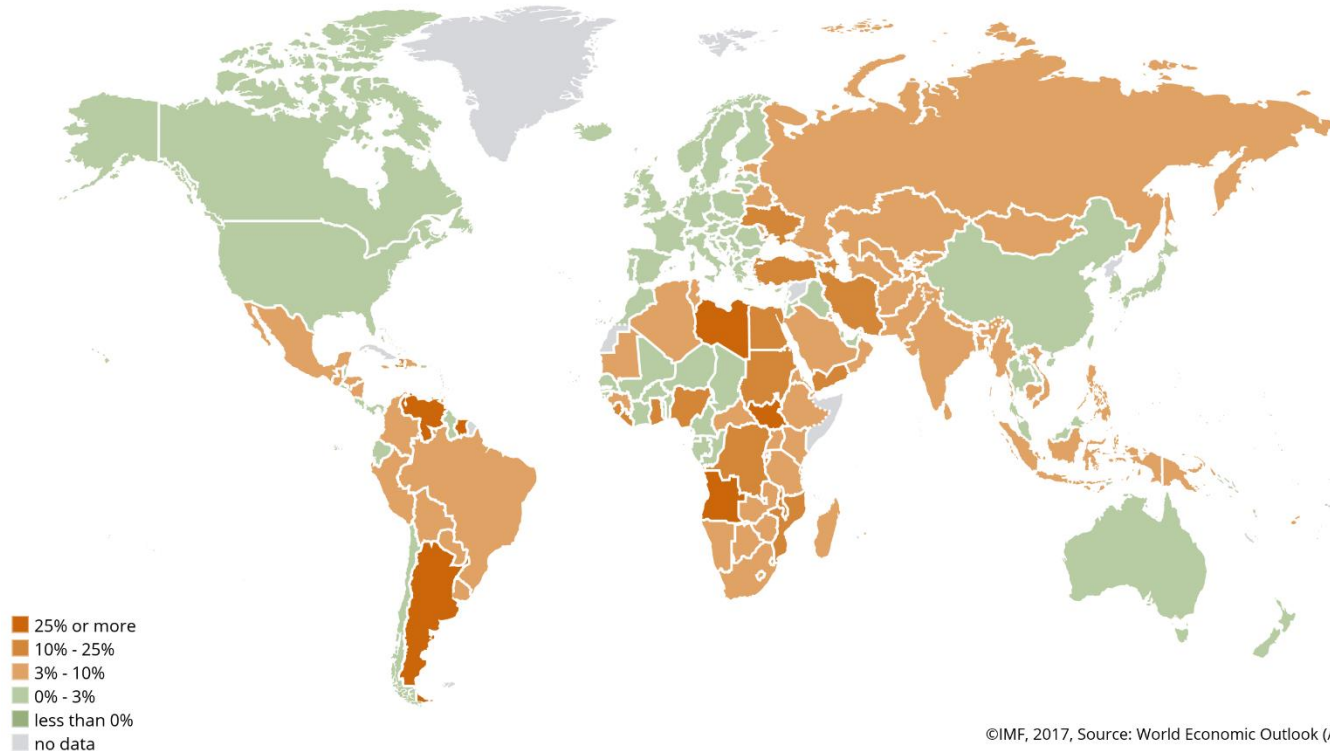
سه گانه ی بانک، بانک مرکزی، بودجه

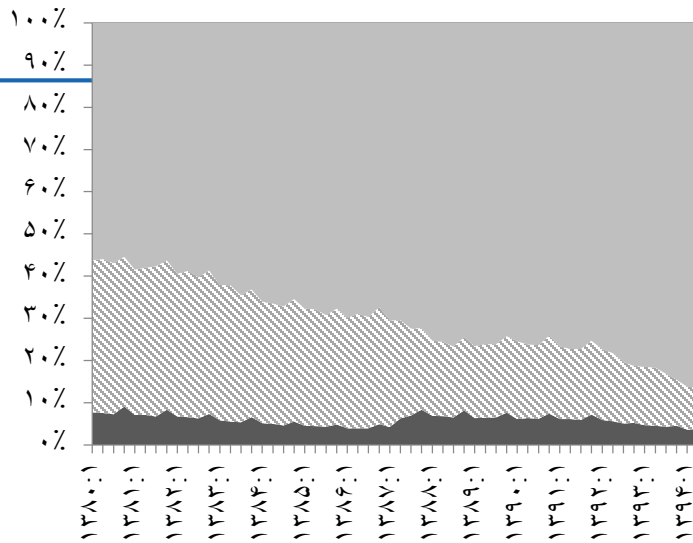
- دیوار کج ۱: فهم تورم به عنوان یک پدیده خرد و عدم فهم تورم به عنوان یک پدیده ی کلان
- دیوار کج ۲: اختلاط بین پارادایم کاهش پایدار تورم و کاهش مقطعی تورم و انباشت شک تورمی

IMF DataMapper

Inflation rate, average consumer prices (Annual percent change, 2017)

رابطه متقابل تورم، رشد نقدینگی و سلامت بانکی در سال‌های اخیر

■ شبیه پول : سپرده مدت دار ■ پول: سپرده ▨ پول: اسکناس و مسکوک

- مقایسه هدف‌گذاری و مهار تورم
- کاهش تورم از طریق کاهش نرخ رشد پایه ی پولی
- عدم ایجاد تغییر نهادی
- عدم نظارت ⇐ عدم کنترل نرخ رشد نقدینگی
- عدم نظارت+ عدم مداخله در بازار بین بانکی:
- جنگ قیمتی در بازار سپرده و آغاز بازی پانزی بانکها ⇐ افزایش نرخ سپرده ⇐ تبدیل پول به شبه پول و افزایش سرعت رشد شبه پول ⇐ تورم خفته (افزایش نقدینگی با کاهش همزمان سرعت پول)
- عدم نظارت+کاهش نرخ
- تزریق توسط بانک مرکزی ⇐ افزایش پایه پولی ⇐ تورم
- تبدیل سپرده‌های مدت‌دار به دیداری ⇐ افزایش سرعت گردش پول ⇐ تورم
- فرار سپرده ⇐ تشدید مساله بانک‌های ناسالم ⇐ تزریق بانک مرکزی ⇐ افزایش پایه پولی ⇐ تورم

اصلاح نظام بانکی

- خشت کج: برخورد سطحی با مفهوم ربا
- یک تعبیر راهگشا از ربا: دریافت سود بیش از سود حاصل از یک فعالیت و یا خدمت اقتصادی
 - مصداق اتم ربا: درآمدهای موهومی
- بخش قابل توجهی از تحولات صد سال اخیر نظام مالی در راستای برخورد با همین مفهوم ربا است.
 - قوانین ورشکستگی در راستای اشتراک سرمایه گذار در ضرر عامل اقتصادی (مخصوصاً فصل ۱۱)
 - قوانین حسابداری در راستای حذف درآمدهای موهومی
 - قوانین کفایت سرمایه و انواع نظارتها شامل استرس تستینگ مداوم به منظور جلوگیری از کژمنشی بانک ها
 - ایجاد ابزارها و نهادهای مالی مختلف برای نیازهای مختلف با درجه ریسک متفاوت

اولویتهای اصلاح نظام بانکی

● طرف داراییها:

- ایجاد انگیزه برای بهبود کیفیت وثیقه های وامها
- شروع از بدترین داراییهای موهومی (stock) و پاکسازی تدریجی ترازنامه
- جلوگیری از شناسایی درآمدهای موهومی
- رشد دارایی های موهومی: شریان حیات بازی پانزی
- درآمدهای موهوم هزینه اصلاح نظام بانکی را سالیانه معادل ۵-۱۰٪ تولید ناخالص ملی افزایش می دهد.
- تبدیل بدهی های معوق دولت به اوراق (به طور موقت) بازارناپذیر اما قابل استفاده به عنوان وثیقه در صورت اضافه برداشت از بانک مرکزی (و یا حتی برای بازار بیت بانکی)

● طرف بدهی ها:

- ایجاد محدودیت بر میزان رشد سپرده ها به تناسب میزان سلامت بانک
- هزینه دار کردن (+ وثیقه دار کردن) اضافه برداشت + تسهیل استقراض در بازار بین بانکی
- آمادگی دولت برای افزایش سرمایه بانکها توسط اوراقی که سودش از مالیات بر سود سپرده و مالیات بر جابجاییهای مالی تامین میشود.
- محدود کردن حداکثر سود سپرده پرداختی به درآمدهای قطعی بانک

اصلاح (مدرن سازی) بانک مرکزی

- خشت کج: عدم وجود سیاست پولی
- ابزارهای مورد نیاز برای سیاست پولی
 - عملیات بازار باز
 - هدفگذاری نرخ سود به جای حجم نقدینگی کل به دلیل غیرقابل مشاهده بودن (یا متغیر بودن) سرعت چرخش پول
 - برگشت پذیر بودن افزایش نقدینگی با کمترین هزینه
 - قطع سیستماتیک رابطه ی مستقیم بین بودجه ی دولت و نقدینگی کل
 - نظارت مالی (Financial Supervision)
 - کنترل خلق نقدینگی خصوصی (private liquidity creation) از طریق قوانین کفایت سرمایه (Capital Requirement) و ضرایب نقدشوندگی (Liquidity Coverage Ratio) (به جای ابزار ذخیره قانونی)
 - ایجاد کوریدر نرخ بهره برای بانکها
 - تزریق نقدینگی امن (Liquidity Provision) در پنجره تنزیل
 - تخصیص سود به ذخیره احتیاطی بانکها در بانک مرکزی
 - افزایش برگشت پذیر نقدینگی در بحران مالی و کاهش شدید خلق نقدینگی خصوصی

اصلاح بودجه

- خشت کج ۱: ایجاد هزینه قبل از پیش بینی منبع درآمد
- خشت کج ۲: تصور کاهش هزینه های دولت از طریق بدحسابی
- شرایط اقتصاد کلان مورد نیاز برای تورم پایدار
- انضباط مالی دولت (پایدار بودن بدهی های دولت)
- سلامت موسسات مالی سپرده پذیر

Fiscal
Reform

Financial
Reform

Inflation
Targeting

تعیین جایگاه ایران در اقتصاد جهانی

● خشت کج: هروله ی میان سیاست های جایگزینی واردات و آزاد سازی و عدم تعریف روابط بلند مدت اقتصادی

- سیاست جایگزینی واردات حتی قبل از اوج گیری جهانی شدن اقتصاد تجربه موفق نبوده.
 - در دنیای امروز صرفه به مقیاس تولید محوریت اصلی در بهره وری دارد.
- به دلیل نقش اصلی صادرات نفتی آزادسازی صرف هم می تواند محکوم به شکست باشد.
- به دلیل عدم شکلگیری روابط اقتصادی بلند مدت و رویکرد موردی به سایر کشورها همواره در هر مورد باید امتیازات فراوانی داد.

● پیشنهاد:

1. برخورد فعالانه با اقتصاد جهانی و استفاده از بازار مصرف کننده ی هشتاد میلیونی برای ایجاد اشتغال برای بازار کار سی میلیونی
 - تعرفه های ترجیحی برای شرکتهایی که به میزان وارداتشان از تولیدکنندگان داخلی در زنجیره تامین شان استفاده بکنند.
2. ایجاد روابط بلند مدت با اروپا بر مبنای تامین امنیت انرژی از طرف ما و ارائه خدمات مالی و تکنولوژیک از طرف آنها